

Kyrklig samlings teologiska råd
c/o Kjell Petersson
Krikongränd 2
165 60 Hässelby
kjellpeterssonssc@gmail.com

Hässelby den 3 april 2009

Till
Kyrkostyrelsen
751 70 UPPSALA

SPONTANREMISS PÅ FÖRSLAGET TILL NY VIGSELORDNING

Kyrkostyrelsen har sänt ut ett förslag till ordning för vigsel av samkönade par, under förutsättning att riksdagen genom lagstiftning gör det möjligt för samkönade par att gifta sig. När nu Kyrklig samling genom sin teologiska kommitté avger ett yttrande, gäller detta yttrande inte enskildheter och formuleringar i förslaget till vigselordning, utan Kyrklig samling vill framföra några principiella synpunkter.

Om kyrkomötet i höst antar förslaget till ordning för vigsel av samkönade par, innebär detta att kyrkomötet ändrar på Svenska kyrkans lära om äktenskapet. Att riksdagen ändrar äktenskapslagstiftningen så att det blir möjligt för samkönade par att ingå äktenskap, är en sak; en annan att Svenska kyrkan ändrar sin syn på vad äktenskapet är.

Det som är Svenska kyrkans syn på och lära om äktenskapet framgår av nuvarande vigselritual. Denna lära finns även formulerad i en kort utveckling av **Lilla katekesen**, det första huvudstycket, fråga 56, där det heter: "Äktenskapet är instiftat av Gud, som vid människans skapelse förordnade, att en man och en kvinna skulle som äkta makar leva tillsammans...". Jesu ord i Matteus 19:4-6, som idag läses vid varje vigsel, utsäger samma sak.

Det gamla ritualen för vigsel mellan man och kvinna kommer att finnas kvar, men vid sidan av detta kommer ett nytt ritual med en ny syn på vad äktenskap är att finnas. Därmed har Svenska kyrkan ändrat sin lära om vad ett äktenskap är. En sådan ändring måste naturligtvis föregås av ett beslut i kyrkomötet; ett beslut som utsäger att Svenska kyrkan i fortsättningen kommer att omfatta en ny lära om äktenskapet.

Svenska kyrkan förfogar inte ensam över kyrkans lära om äktenskapet. Andra kyrkor och samfund, andra kyrkliga traditioner är också intressenter när det gäller hur man inom kyrkorna formulerar sig i fråga om vigsel och äktenskap. Om nu Svenska kyrkan ändrar sin lära om äktenskapet, vad får det för konsekvenser när det gäller relationerna till andra kyrkor? I en så viktig sak som förändring av läran - borde det inte finnas någon slags konsekvensanalys av den ändring som kyrkomötets majoritet tänker driva igenom?

Nu är det ingen hemlighet hur andra kyrkor och samfund ser på det som håller på att ske inom Svenska kyrkan. Det tydligaste exemplet är den ryska ortodoxa kyrkans reaktion; där har man gjort ett mycket klart och tydligt uttalande som kan studeras på denna kyrkas hemsida (http://english.pravda.ru/main/18/90/359/16696_gay.html). Där heter det att det är med besvikelse och sorg som man ser vad som håller på att hända i Svenska kyrkan. I mycket klara ordalag sägs att Svenska kyrkans nya position strider mot Bibeln och kyrkans tradition och underminerar kyrkans ställning i samhället och samtiden. Den ekumeniske patriarken i Konstantinopel har anslutit sig

till det ryska uttalandet. Ryska ortodoxa kyrkan har sett sig tvungen att avbryta förbindelserna med Svenska kyrkan.

Den ryska reaktionen är den allra tydligaste. Men den som lyssnar kan höra liknande reaktioner både från katolskt och frikyrkligt håll. Att göra en sammanställning av kommentarer från olika samfund är relativt enkelt. Likaså att ställa frågan i Sveriges kristna råd om hur övriga samfund ser på Svenska kyrkans handlande. Inget av detta har veterligt skett.

En ytterligare konsekvens av ett ändrat ställningstagande är att gamla överenskommelser blir obsoleta. 1975 publicerades en rapport från den officiella luthersk-katolska samtalsgruppen i Sverige: **Äktenskap och familj i kristen belysning**. Där formuleras några punkter där de båda kyrkorna är överens. Den tredje av dessa punkter lyder: Äktenskapet är en på fritt avgörande grundad, unik gemenskap mellan man och kvinna. (Verbums utgåva, s 31). I förordet, som är undertecknat av ärkebiskop Olof Sundby och den katolska biskopen John E Taylor heter det att det är viktigt med "ett samlat kristet alternativ" i en tid då "den kristna äktenskapsuppfattningen liksom äktenskapsinstitutionen ifrågasätts".

Den officiella rapporten från den luthersk-katolska samtalsgruppen hör rimligen in under de dokument som i Kyrkoordningens första paragraf omnämns som "andra av Svenska kyrkan bejakade dokument." Om nu kyrkomötet antar den nya läran vid höstens kyrkomöte innebär detta att det som Olof Sundby 1975 för Svenska kyrkans del sade sitt Ja till, inte längre gäller. Så kan man göra, men det betyder att Stockholms katolska stift, liksom andra kyrkor, kommer att fråga sig om det i fortsättningen är meningsfullt att föra teologiska samtal med Svenska kyrkan.

På Svenska kyrkans hemsida ställs just den mycket berättigade frågan: Är det kommande beslutet kyrkoskiljande? Maria Klasson Sundin, som formulerat svaret, gör det mycket enkelt för sig:

"Äktenskapet är inget sakrament. Kyrkans enighet kräver inte att vi är helt överens om hur äktenskap ska ingås eller hur det ska definieras, lika lite som att vi måste vara helt överens om hur vi ska fira gudstjänst eller viga präster. Kyrkorna gör lite olika och vi kan ändå se att vi tillhör en och samma kristna gemenskap. Enligt Svenska kyrkan är frågan om samkönade äktenskap alltså inte en kyrkoskiljande fråga, inget som gör att Svenska kyrkan riskerar att lämna den kristna gemenskapen."

Svenska kyrkan har aldrig på allvar diskuterat att ändra sin syn på äktenskapet. Tvärtom har man ju fram till i januari detta år hållit fast vid att äktenskap avser en förening av man och kvinna. Hela frågan om välsignelse av samkönade relationer har rubricerats som en själavårdsfråga. Beslutet om en ny ordning för vigsel av samkönade par handlar inte längre om själavård, det handlar om en ny lära om äktenskapet. När man nu inför ett nytt äktenskapsbegrepp måste man göra klart för sig grunden för ändringen, liksom konsekvenser av den nya synen. Det senare handlar inte minst om ekumeniska konsekvenser.

Kyrklig samling vill bestämt avvisa förslaget till ny vigselordning. Om kyrkomötet vill fatta beslut om en utredning av Svenska kyrkans lära om äktenskapet, så bejakar Kyrklig samling en sådan utredning och hävdar att man till en sådan utredning ska adjungera representanter både för de ortodoxa och katolska kyrkorna, liksom för frikyrkosamfunden.

För Kyrklig samlings teologiska råd

Kjell Petersson, ordf